

50. ROCZNICA ŚMIERCI PROF. BOHDANA MARCONIEGO

Posted on 15 stycznia 2025

15 stycznia 1975 roku, dokładnie 50 lat temu, odszedł jeden z najwybitniejszych polskich konserwatorów dzieł sztuki, profesor Bohdan Marconi (1894–1975). Zachęcamy do zapoznania się z książką zgłębiającą działalność profesora, wydaną wspólnie przez Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie oraz Narodowy Instytut Dziedzictwa "U źródeł współczesnej konserwacji malarstwa w Polsce. Studium działalności Bohdana Marconiego", autorstwa Anny Czerwińskiej-Walczak.

Bohdan Marconi

Był wnikliwym badaczem dziedzictwa, artystą malarzem i skrzypkiem. Jako pierwszy konserwator w Polsce w swojej pracy zastosował analityczne, interdyscyplinarne podejście do badania i konserwacji dzieł sztuki. Bohdan Marconi już w latach 30. XX wieku zorganizował w Muzeum Narodowym w Warszawie profesjonalną pracownię konserwatorską wyposażoną m.in. w aparat rentgenowski i analityczną lampę kwarcową z filtrem Wooda.

W 1935 roku przeprowadził badania rentgenologiczne obrazu *Madonna z Dzieciątkiem i fundatorem biskupem Lubrańskim* ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie, które pozwoliły na wykonanie zaawansowanych prac konserwatorskich. Działania te opisał w pionierskim artykule naukowym przedstawiającym zastosowanie rentgenografii w badaniach obrazów w Polsce.

Wiedzę na temat najnowocześniejszych metod konserwacji zdobywał dzięki licznym kontaktom z naukowcami, muzealnikami i konserwatorami z całego świata oraz z aktualnych publikacji zagranicznych. W 1949 roku został zaproszony do grona pierwszych 50 członków założycieli utworzonego w 1950 roku International Institute for the Conservation of Museum Objects (IIC) – jednej z najważniejszych instytucji konserwatorskich na świecie; od 1965 roku pełnił w niej funkcję wiceprezesa. W 1958 roku Marconi został także członkiem komitetu redakcyjnego prestiżowego czasopisma naukowego „Studies in Conservation”.

W Polsce największą popularność i uznanie zdobył po II wojnie światowej, dzięki spektakularnej konserwacji obrazów Jana Matejki, w szczególności *Bitwy pod Grunwaldem*, więcej na ten temat przeczytasz [tutaj](#). Opracowany przez niego autorski program studiów

konserwatorskich, wprowadzony na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, wzbudził uznanie na całym świecie i był nazywany „polską szkołą konserwacji”. System ten, kontynuowany do dziś, opierał się na wszechstronnym kształceniu teoretycznym i praktycznym. Przygotowywał do zawodu świadomego artystę zdolnego do przeprowadzania samodzielnych analiz naukowych i pogłębionej współpracy z badaczami z innych dziedzin nauki.

Marconi, jeszcze za życia nazywany „papieżem polskiej konserwacji”, do dzisiaj pozostaje postacią emblematyczną dla całego środowiska i najbardziej rozpoznawalnym polskim konserwatorem XX wieku. W Narodowym Instytucie Dziedzictwa pracuje wnuczka brata profesora. Anna Marconi-Betka pełni funkcję kierownika zespołu zadaniowego ds. Miejsc Światowego Dziedzictwa.

„U źródeł współczesnej konserwacji malarstwa w Polsce. Studium działalności Bohdana Marconiego”

Wyrazem wdzięczności i szacunku dla wielkiego dzieła Profesora jest książka jemu poświęcona, wydana drukiem przez Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa:

Anna Czerwińska-Walczak, „U źródeł współczesnej konserwacji malarstwa w Polsce. Studium działalności Bohdana Marconiego”, Warszawa 2024

„Książka napisana z takim kunsztem, że czyta się ją jak dobrą powieść biograficzną, w dodatku z miejscami lub wątkami nawet lekko sensacyjnymi. Należy tu jednak zastrzec, że trudne fakty, napięcia i animozje środowiskowe, merytoryczne spory podczas rozmaitych komisji konserwatorskich Autorka relacjonuje z ogromną kulturą i taktem. Postać prof. Bohdana Marconiego wyłaniająca się z kart jej opracowania, to mierząc dzisiejszą miarą, postać człowieka wielkiego sukcesu. Autorka w różnych miejscach pracy, jak gdyby mimochodem, ale z dużą uwagą przygląda się źródłom sukcesów Profesora. Ten wątek (...) można określić jako próbę znalezienia i zarazem przybliżenia czytelnikowi „recepty na szczęśliwe zawodowe życie” - z recenzji prof. dr Bogumiły J. Rouby.

Książka dostępna jest w księgarni Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie i w sklepie online:

<https://wilanow-palac.pl/produkt/u-zrodel-wspolczesnej-konserwacji-malarstwa-w-polsce-studium-dzialalnosci-bohdana-marconiego>